ŞANLIURFA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞANLIURFA İLİ İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU 2021 YILI FAALİYET RAPORU

Hazırlayan: Mehmet UÇMAZ (İş ve Meslek Danışmanı)

GİRİŞ

İş ve işçi bulma faaliyetlerinin yerel düzeyde sağlanması birçok ülkede yaygın olarak yapılmaktadır. İşsizliğin azaltılması, istihdamın artırılması, yerel ekonomiye katkı sağlamak amacıyla il düzeyindeki birimlerin etkinliği ve faaliyetlerinin artırılması büyük bir önem arz etmektedir. Bu kapsamda yerel düzeyde İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu (İİMEK) oluşturulmuştur. İİMEK genel anlamda ilin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmada etkin bir kuruldur. İİMEK'in organları arasında yer alan Yürütme Kurulu, ildeki istihdam ve mesleki eğitim politikalarını oluşturabilmek için gerekli bilgi ve dokümanları hazırlayarak İşgücü Piyasası araştırmalarını da ekleyerek yerel düzeyde istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini belirler. Bu aşamada çeşitli kamu kurum/kuruluşları ve Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünden gelen 2021 yılı karşılanmasında güçlük çekilen ve istihdam olanaklarının en fazla olduğu mesleklerin analizleri gerek yürütme kurulu üyeleri gerekse konunun uzmanlarınca incelenerek bu derleme hazırlanmıştır.

2021 yılı İİMEK Raporu dört bölümden oluşmuştur. Elimizde bulunan bu raporda birinci bölümde ilin sosyo-ekonomik yapısına ilişkin veriler hazırlanmıştır. Hazırlanan bilgilerde Şanlıurfa ilinde nüfusun yaş ve cinsiyete göre dağılımı ve ilin göç durumundan bahsedilmiştir. İkinci bölüm işgücü piyasası hakkında bilgiler içermektedir. Kayıtlı işsizlerin yaş, eğitim ve cinsiyet gibi durumları ele alınmış olup kayıtlı işsizlerin profili çıkarılmaya çalışılmıştır. Yine bu bölümde açık işlerden bahsedilmiş olup 2021 yılı için alınan açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelenmiştir. Kayıtlı işsiz, Açık İş gibi faktörlerin belirlenmesinden sonra işe yerleştirme faaliyetleri hazırlanmıştır. İşe yerleşen bireylerin eğitim durumu, yaş, cinsiyet ve meslek gibi etkenleri incelenerek kayıtlı işsiz, açık ve işe yerleştirme arasında bir bağ kurulmaya çalışılmıştır. İşgücü piyasası verilerinden yararlanılmıştır. Bu raporda işgücünün arz ve talepleri incelenip buna uygun önlemlerin alınması ve uygun politikaların hazırlanması işgücü piyasasını istenilen seviyeye taşımada büyük katkılar sağlamaktadır. İŞKUR işgücü piyasası araştırmaları ile sağlıklı verilerin elde edilmesini sağlayarak 2007 yılında beri her yıl İşgücü Piyasası Analiz (İPA) Raporunu hazırlayarak işgücü piyasası ihtiyaçlarını tespit etmede etkin rol oynamıştır. Bu araştırmanın amacı mevcut ve gelecek dönemde olabilecek sektörel değişimleri izlemek, mesleki değişim ve gelişimleri takip etmek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve istihdam politikalarında birincil kaynak olarak kullanmaktır. Bu bölümde iPA raporunda ortaya çıkan verilerden faydalanılmıştır.

Üçüncü bölümde ilin eğitim durumundan bahsedilmiş olup son bölümde 2021 yılında alınmış İİMEK karar çalışmaları incelenmiştir. Raporun sonunda İŞKUR'un sunmuş olduğu aktif işgücü politikalarına değinilerek 2021 yılı için yapılan çalışmalar derlenmiştir. Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü olarak açılan Mesleki Eğitim Kursları(MEK) ve İşbaşı Eğitim Programlarından(İEP) ilde en çok faydalanılan mesleklerden bahsedilmiştir. Raporun son kısmında pasif programlarımızda yer alan Toplum Yararına Programlar ve İşsizlik Ödeneği konuları işlenmiştir. Bu raporun nihai hedefi gelecek dönem il istihdam politikalarının oluşumunda yardımcı olacak büyük bir kaynaktır.

1. İLİN SOSYO-EKONOMİK YAPISI

1.1 Nüfus

Tablo 1: Nüfusun Yaş ve İlçeler Göre Dağılımı

İl ve İlçeler	0-14 Yaş Grubu			15-59 Yaş Grubu			60+Yaş Grubu			Genel Toplam		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Akçakale	28.977	27.446	56.423	29.430	27.567	56.997	2.139	2.867	5.006	60.546	57.880	118.426
Birecik	17.026	16.380	33.406	27.574	26.979	54.553	3.300	4.424	7.724	47.900	47.783	95.683
Bozova	9.393	8.895	18.288	15.784	15.175	30.959	2.342	3.283	5.625	27.519	27.353	54.872
Ceylanpınar	18.159	17.277	35.436	25.150	24.421	49.571	2.066	2.753	4.819	45.375	44.451	89.826
Eyyübiye	83.665	80.170	163.835	101.274	98.505	199.779	8.527	10.833	19.360	193.466	189.508	382.974
Halfeti	6.525	6.435	12.960	11.566	11.761	23.327	2.068	2.903	4.971	20.159	21.099	41.258
Haliliye	72.521	69.064	141.585	110.885	109.966	220.851	10.582	12.863	23.445	193.988	191.893	385.881
Harran	23.441	22.310	45.751	21.404	21.697	43.101	1.543	2.154	3.697	46.388	46.161	92.549
Hilvan	7.462	7.148	14.610	13.044	12.186	25.230	1.460	1.916	3.376	21.966	21.250	43.216
Karaköprü	40.722	38.429	79.151	73.292	71.249	144.541	6.659	6.807	13.466	120.673	116.485	237.158
Siverek	53.024	49.968	102.992	75.292	73.078	148.370	6.479	8.528	15.007	134.795	131.574	266.369
Suruç	19.249	18.398	37.647	29.711	27.995	57.706	3.371	4.220	7.591	52.331	50.613	102.944
Viranşehir	42.164	40.779	82.943	54.839	56.257	111.096	4.293	5.768	10.061	101.296	102.804	204.100
Genel Toplam	**422.328**	**402.699**	**825.027**	**589.245**	**576.836**	**1.166.081**	**54.829**	**69.319**	**124.148**	**1.066.402**	**1.048.854**	**2.115.256**

Bu tabloda il düzeyinde nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı verilmiştir. Bir bölgede nüfusun artması veya azalması yeni istihdam politikalarının belirlenmesinde temel teşkil etmektedir.

Tablo 2: Göç Durumu

İlin Aldığı Göç	İlin Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı(%)
37.720	47.194	-9.474	-4,47

Kaynak: TUİK

İstihdam olanakları illerdeki göç durumlarını etkilemektedir. Şanlıurfa ili 37 bin 720 göç alıp 47 bin 194 göç vermiştir. Net göç hızı eksi yönde % 4,47'tür. Geçen yıl bu rakamlar eksi yönde % 9,14 idi.

1.2. Ekonomi

İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Sektörler	Birinci Rekabet Gücü Yüksek Öncelikli Sektör	İkinci Rekabet Gücü Yüksek Öncelikli Sektör	Üçüncü Rekabet Gücü Yüksek Öncelikli Sektör
Gıda Sektörü	Tekstil Sektörü	Gıda Sektörü	Seramik Cam Toprak Sektörü
Tekstil Sektörü	Gıda Sektörü	Tekstil Sektörü	Metal Eşya Sektörü
Ağaç Mantar Sektörü	Seramik Cam Toprak Sektörü	Seramik Cam Toprak Sektörü	Ağaç Mantar Sektörü
Kağıt, Kağıt Ürüneri Ve Basım Sektörü			
Seramik Cam Toprak Sektörü			
Metal Sektörü			
Metal Eşya Sektörü			

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğünden alınan verilere göre rekabet gücü yüksek öncelikli sektörler sıralanmıştır.

Tablo 3: İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İl Yatırım Teşvikleri

Sektör	Belge Sayısı	Yatırım Tutarı(Milyon TL)	İstihdam
Enerji	6	66	12
Hizmetler	42	1.047	1.317
İmalat	154	1.820	5.758
Madencilik	4	56	137
Tarım	7	33	95
Toplam	**213**	**3.022**	**7.319**

İl için uygulanan yatırım teşvikleri sayesinde birçok istihdam olanakları doğmaktadır. İstihdam imkânlarının artması işgücüne olumlu etki olarak yansımaktadır. Şanlıurfa ilinde 2021 yılı için 213 belge alınırken ve bu kapsamda ₺3.022 Milyon tutarında yatırım hedeflemesi sağlanmıştır. Bu yatırımlar sayesinde 7 bin 319 kişi istihdam hedefi öngörülmektedir.

2. İLİN İŞGÜCÜ PİYASASI

Tablo 4: TUİK Verilerine Göre Temel Göstergeler

İlin Adı	İşgücüne Katılım Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
Şanlıurfa, Diyarbakır-TRC2(2020)	38,4	20,1	30,7

Kaynak: TUİK

İBBS (İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması), Türkiye'nin AB üyelik sürecinde yerine getirmekle yükümlü olduğu kriterlerden biridir. Uygulamanın amacı bölgesel politika çerçevesinin belirlenmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizinin yapılması ve Avrupa düzeyinde karşılaştırılabilir bölgesel istatistik verilerin üretilmesi olarak tanımlanmıştır (Bakanlar Kurulu, 2002). 3 kademeli bölge sistemi oluşturulurken "ekonomik, sosyal ve coğrafi yönden benzerlik gösteren komşu iller ise bölgesel kalkınma planları ve nüfus büyüklükleri de dikkate alınarak" (Bakanlar Kurulu, 2002) Düzey2 (26 adet) ve Düzey1 (12 adet) bölgeleri belirlenmiştir. Türkiye'de İBBS Düzey2 bölgeleri, kalkınma ajansları ile ilişkilendirilerek ve ajanslara bölgesel kalkınma planlarını hazırlama görevi verilerek bölgesel yönetişim bağlamında önemli bir adım atılmıştır İBBS Düzey 2'de birbirine benzerlik gösteren Şanlıurfa ve Diyarbakır illeri beraber alınmıştır. Bu tabloda yer alan temel göstergeler IBBS Düzey 2 formundan elde edilmiştir. 2019 yılı İşsizlik Oranı 23,4 iken 2020 yılında azalarak 20,1'e inmiştir.

Tablo 5: İŞKUR Temel Göstergeleri

	2021 YILI		
	Erkek	**Kadın**	**Toplam**
AÇIK İŞ			**11225**
Kamu			20
Özel			11205
İŞE YERLEŞTİRME	**4605**	**3368**	**7973**
Özel	**4551**	**3338**	**7889**
Normal	4518	3335	7853
Engelli	33	3	36
Kamu	**54**	**30**	**84**
Normal	48	30	78
Engelli	1	0	1
Eski Hükümlü	5	0	5
KAYITLI İŞGÜCÜ	**112840**	**63702**	**176542**
KAYITLI İŞSİZ	**51691**	**33808**	**85499**

Kaynak: İŞKUR

1982 yılında Cenevre'de yapılan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 13.'üncü Çalışma İstatistikçileri Konferansında kabul edilen kararda da, işsizliğin uluslararası standart tanımında mevcut bulunan üç unsur üzerine oturtulmuştur. Bu unsurlar; 1-) İşsiz olma, 2-) Halen çalışmaya elverişli bulunma, 3-) Bir iş talep etme, şeklinde sıralanmaktadır (Başterzi, 1996: 7). Uluslararası standartlara göre ancak bu üç unsuru birlikte taşıyanlar işsiz kabul edilmektedir.

Tablo 6: İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	Genel Toplam	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-64	65 +
Erkek	**51.691**	2.559	15.774	12.276	7.243	4.795	3.560	5.349	135
Kadın	**33.808**	1.667	8.792	7.145	4.917	4.006	3.315	3.889	77
Toplam	**85.499**	**4.226**	**24.566**	**19.421**	**12.160**	**8.801**	**6.875**	**9.238**	**212**

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin yaş ve cinsiyetlerine göre dağılımı verilmektedir. Şanlıurfa'da 85 bin 499 kayıtlı işsiz vardır. Bir önceki yıl bu rakam 88 bin 11 idi. Kayıtlı işsizlerin %60,5'i erkek iken %39,5'i kadındır. Kayıtlı işsizlerde en büyük yoğunluk 20-24 arası yaş gruplarında görülmektedir. Bu grubun %28,7'sini oluşturmaktadır. Kayıtlı yaş grubu arttıkça oran düşmektedir. İşsizliğin yoğun olduğu kırılım 20 – 34 yaş arası grubudur.

Tablo 7: İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	Genel Toplam	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora
Erkek	51.691	1.991	4.262	21.447	17.438	3.160	3.309	80	4
Kadın	33.808	4.902	5.979	10.991	6.798	2.612	2.457	65	4
Toplam	**85.499**	**6.893**	**10.241**	**32.438**	**24.236**	**5.772**	**5.766**	**145**	**8**

Kaynak: İŞKUR

Kişilerin eğitim durumları ile açık işlerde talep edilen eğitim durumları eşleştirmek önemli bir kıstastır. İŞKUR'a kayıtlı işsizlerde geçen yıllarda her üç kişiden biri İlköğretim mezunu olduğunu beyan etmiştir. Her 10 kayıtlı işsizden 6'sı ilköğretim veya ortaöğretim mezunudur.

Tablo 8: Kayıtlı İşsizlerde İlk 10 Meslek

Meslekler	Erkek	Kadın	Toplam
Beden İşçisi (Genel)	12.462	9.862	**22.324**
Temizlik Görevlisi	9.877	6.791	**16.668**
Beden İşçisi (Temizlik)	830	4.812	**5.642**
Tarım İşçisi (Bitkisel Üretim Ve Hayvan Yetiştiriciliği)	2.172	277	**2.449**
Ambar İşçisi (Portör)	2.018	165	**2.183**
Dokuma Konfeksiyon Makineci	773	1.087	**1.860**
Güvenlik Görevlisi	725	199	**924**
Büro İşçisi	384	479	**863**
Garson (Servis Elemanı)	704	79	**783**
Bekçi	725	36	**761**
Diğer	21.021	10.021	**31.042**
Genel Toplam	**51.691**	**33.808**	**85.499**

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıt olan kişiler iş arama ve diğer süreçlerini yapabilmesi için özgeçmiş hazırlaması gerekmektedir. Bu özgeçmişte kişinin iş arama sürecinde etkili olabilecek öğrenim durumu, meslek bilgileri, başarı ve sertifikalar gibi bilgiler bulunmaktadır. Kişi özgeçmişine birden fazla meslek ekleyebilmektedir. 2021 yılı için Şanlıurfa ilinde kayıtlı işsizlerde ilk sıralarda daha çok vasıf gerektirmeyen meslekler yer almaktadır. Bunu takiben tarım ve imalat sektöründe yer alan meslekler gelmektedir.

Tablo 9: İşsizlik Sigortasından Yararlananların İktisadi Faaliyet Kolları ve Eğitim Durumlarına Göre Sayısı

İktisadi faaliyet kolları (NACE)	Eğitim Durumu					
	Okur Yazar Olmayan	Lise Altı Okul Mezunu	Genel Lise Mezunu	Lise dengi Meslek Okulu Mezunu	Yüksek Okul veya Fakülte Mezunu	Toplam
İmalat	17	550	122	20	36	709
İnşaat	44	368	99	30	49	541
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	33	258	156	28	41	475
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8	197	103	42	16	350
Eğitim	8	92	86	18	94	204
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	9	144	45	6	8	204
Ulaştırma ve depolama	1	141	50	5	4	197
Diğer hizmet faaliyetleri	4	91	50	16	28	161
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	5	39	53	20	19	117
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0	78	13	7	5	98
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6	32	24	19	31	81

Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	15	19	12	2	48
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	2	27	9	5	7	43
Bilgi ve iletişim	3	18	11	4	0	36
Gayrimenkul faaliyetleri	0	8	5	3	0	16
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	4	0	7	4	12
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	7	0	1	2	10
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	1	5	0	2	5	8
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	4	2	0	1	6
Madencilik ve taş ocakçılığı	2	3	0	0	1	5
Genel Toplam	**148**	**2081**	**847**	**245**	**353**	**3321**

Kaynak: İŞKUR

Sigortalı işsizlere yasada belirtilen şartları taşımaları halinde işsiz kaldıkları dönem için belirli süre ve miktarda yapılan ödemedir. İşsizlik Ödeneğinden Yararlanabilmek için;

- Kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalmak,
- Hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olmak,
- Hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olmak,
- Hizmet akdinin feshinden sonraki 30 gün içinde en yakın İŞKUR birimine şahsen ya da elektronik ortamda başvurmak

Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının %40'ı olarak hesaplanmaktadır. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, aylık asgari ücretin brüt tutarının %80'ini geçememektedir.

Tablo 10: İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı

	0-3 Ay	3-6 Ay	6-12 Ay	1 Yıl ve Üzeri	Genel Toplam
Erkek	8.341	18.175	9.887	15.288	51.691
Kadın	5.589	16.385	6.472	5.362	33.808
Toplam	**13.930**	**34.560**	**16.359**	**20.650**	**85.499**

Kaynak: İŞKUR

Bu grafikte İŞKUR'a kayıtlı işsizler işsiz olarak bekledikleri sürelere göre incelenmiştir. Bekleme süresine göre baktığımız zaman bireylerin % 40'ı 3 - 6 ay gibi bir süre bekledikleri görülmektedir. Burada işsizlerin yarısından fazlası maksimum 6 ay gibi süre beklemesi İŞKUR'un istihdamda etkinliğinin arttığını göstermektedir.

Tablo 11: Kamu ve Özel Sektörden Alınan Açık İşler ve İşe Yerleştirme

Meslek Grupları	Açık İşler			İşe Yerleştirme					
				Özel			Kamu		
	Özel	Kamu	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan	1.668	2	1.670	426	584	1.010	2	-	2
Hizmet Ve Satış Elemanları	439	-	439	397	306	703	24	28	52
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.364	17	1.381	479	142	621	28	2	30
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su	232	-	232	27	39	66	-	-	-
Profesyonel Meslek Mensupları	389	-	389	68	56	124	-	-	-
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde	1.759	-	1.759	1.586	586	2.172	-	-	-
Teknisyenler, Teknikerler Ve	305	-	305	65	83	148	-	-	-
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve	5.028	1	5.029	1.502	1.542	3.044	-	-	-
Yöneticiler	21	-	21	1	-	1	-	-	-
Genel Toplam	**11.205**	**20**	**11.225**	**4.551**	**3.338**	**7.889**	**54**	**30**	**84**

Kaynak: İŞKUR

Şanlıurfa ilinde 11 bin 225 kişilik açık iş alınırken 7 bin 973 kişi işe yerleştirilmiştir.

Tablo 12: İşe Yerleştirilenlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	Genel Toplam	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45 ve Üzeri
Erkek	**4.605**	379	1.492	1.199	690	371	236	238
Kadın	**3.368**	452	1.317	597	321	265	223	193
Toplam	**7.973**	**831**	**2.809**	**1.796**	**1.011**	**636**	**459**	**431**

Kaynak: İŞKUR

Şanlıurfa ilinde işe yerleştirilen 7 bin 973 kişi yaş grupları ve cinsiyetlerine göre incelenmiştir. İlk sırada % 35,2 ile 20-24 yaş grubu yer alırken bunu % 22,5 ortalamayla 25-29 yaş grubu yer almaktadır.

Tablo 13: İşe Yerleştirilenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

	Genel Toplam	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans ve Üzeri
Erkek	**4.605**	42	375	2.152	1.455	322	259
Kadın	**3.368**	29	657	1.100	965	376	241
Toplam	**7.973**	**71**	**1.032**	**3.252**	**2.420**	**698**	**500**

Kaynak: İŞKUR

Bir önceki grafikte işe yerleştirilenleri yaş gruplarına göre incelemiştik. Bu tabloda eğitim durumlarına göre incelemekteyiz. Kayıtlı işsizlerde yoğunluk ilköğretim ve Lise mezunuydu. İşe yerleştirilenlerde de yoğunluk yine aynı eğitim seviyesidir.

Tablo 14: İşe Yerleştirilenlerin Sektörel Dağılımı

Sektörler	Erke	Kadı	Topla
İmalat	3.110	1.946	5.056
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	465	530	995
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin	387	302	689
Ulaştırma ve depolama	130	106	236
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	64	102	166
İnşaat	70	90	160
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	58	90	148
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	111	28	139
Eğitim	64	61	125
Bilgi ve iletişim	56	49	105
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	43	36	79
Diğer hizmet faaliyetleri	15	11	26
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4	11	15
Madencilik ve taş ocakçılığı	11	-	11
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	8	-	8
Gayrimenkul faaliyetleri	1	4	5
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	3	2	5
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	3	-	3
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	-	2
Genel Toplam	**4.60**	**3.368**	**7.973**

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleşenlerin % 63,4'ü İmalat sektöründe yer almaktadır. İlin sanayi yapılanmasında atılan ekonomik adımlar sonucu Şanlıurfa'ya birçok tesis ve fabrikaların kurulmasını sağlamıştır.

Tablo 15: Özel Sektör Bazında Açılan-Kapanan İşyerlerinin Sayısı

	10+	**50+**
Açılan İşyeri Sayısı	43	6
Kapanan İşyeri Sayısı	1	0
Toplam	**44**	**6**

Kaynak: İŞKUR

Yapılan çalışmada 2020 yılında 10 ve daha fazla çalışanı olan 1 işyeri kapanırken 56 işyeri açılmıştır. 50 ve daha fazla çalışanı olan 1 işyeri kapanırken 5 yeni işyeri açılmıştır. 2021 yılında 10 ve daha fazla çalışanı olan 1 işyeri kapanırken 43 yeni işyeri açılmıştır. 50 ve daha fazla çalışanı olan işyeri kapanmazken 6 yeni işyeri açılmıştır.

3. EĞİTİM

Tablo 16:Genel, Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Verileri

İlköğretim				Ortaöğretim							Ortaöğretim				Yeni mezunlardan, herhangi bir ildeki Üniversite veya yüksek okula kayıt olan							Farklar Toplamı		
Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı			Kayıt Yılı	Yeni Kayıt Sayısı			Fark (i.ö)			Mezuniyet Yılı	Mezun Sayısı			Kayıt Yılı	Yeni Kayıt Sayısı			Fark (o.ö)					
	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam
2017-2018	16.581	20.193	**36.774**	**2018-2019**	13.935	17.704	**31.639**	2.646	2.489	**5.135**	**2017-2018**	10.014	10.382	**20.396**	**2018-2019**	-	-	**3.801**	-	-	**16.595**	-	-	**21.730**
2018-2019	17541	21093	**38634**	**2019-2020**	14459	17960	**32419**	3082	3133	**6.215**	**2018-2019**	9277	10030	**19307**	**2019-2020**	-	-	**3.199**	-	-	**16.108**	-	-	**22.323**
2019-2020	27.953	31.519	**59.472**	**2020-2021**	22.133	26.231	**48.364**	5.820	5.288	**11.108**	**2019-2020**	9.005	10.719	**19.724**	**2020-2021**	-	-	**2.987**	-	-	**16.737**	-	-	**27.845**
2020-2021	23.035	25.937	**48.972**	**2021-2022**	17.559	21.026	**38.585**	5.476	4.911	**10.387**	**2020-2021**	9.041	11.264	**20.305**	**2021-2022**	-	-	**2.294**	-	-	**18.011**	-	-	**28.398**

Kaynak: İl Milli Eğitim

Şanlıurfa ilinde İlk Öğretim ve Lise düzeyinde eğitim veren okulların mezun sayıları, yeni kayıt sayıları ve mezunlardan herhangi bir üniversiteye yerleşen kişilerin sayıları paylaşılmıştır. Şanlıurfa ilinde 20 bin 305 öğrenci ortaöğretim düzeyinde mezun olurken bunların 2 bin 294'ü üniversiteye kayıt olmuştur.

Tablo 17: Bölümler İtibarıyla Yüksek Okulda Kayıtlı ve Mezun Öğrenci Sayısı

Bölümler	Mezun Olan Öğrenci Sayısı						Yeni kayıt olan öğrenci sayısı	
	2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021 yılı	
	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız
Akçakale Meslek Yüksekokulu	76	43	48	13	12	4	88	40
Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu	51	17	53	27	59	45	66	30
Birecik Meslek Yüksekokulu	348	136	126	98	34	52	90	61
Bozova Meslek Yüksekokulu	12	4	40	10	14	9	33	25
Ceylanpınar Meslek Yüksekokulu	22	5	5	1	1	0	0	0
Ceylanpınar Tarım Meslek Yüksekokulu	7	3	7	4	7	1	27	7
Devlet Konservatuvarı	1	0	5	0	2	0	8	2
Diş Hekimliği Fakültesi	1	3	5	1	0	0	43	50
Eğitim Fakültesi	62	100	61	128	48	118	96	218
Fen Bilimleri Enstitüsü	443	245	133	101	102	77	176	135
Fen Edebiyat Fakültesi	217	259	190	338	125	284	156	250
Güzel Sanatlar Fakültesi	7	6	5	7	0	0	63	35
Halfeti Meslek Yüksekokulu	1	2	8	14	1	12	31	41
Hilvan Meslek Yüksekokulu	141	66	90	55	55	57	123	80
İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi	190	229	131	215	124	180	58	62
İlahiyat Fakültesi	379	555	326	574	59	178	105	266
Mühendislik Fakültesi	427	114	798	164	260	130	131	47
Organize Sanayi Bölgesi Meslek Yüksekokulu	3	2	3	2	28	29	130	54
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	51	33	48	19	12	4	28	27
Sağlık Bilimleri Fakültesi	114	105	25	99	41	80	48	104
Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	273	416	261	496	210	525	362	691
Sağlık Yüksekokulu	63	65	13	8	1	5	0	0
Siverek Meslek Yüksekokulu	101	78	61	98	43	83	99	137
Siverek Uygulamalı Bilimler Fakültesi	14	1	13	18	4	8	11	7
Sosyal Bilimler Enstitüsü	570	161	138	48	112	39	86	78
Suruç Meslek Yüksekokulu	149	95	77	43	25	13	67	37
Şanlıurfa Meslek Yüksekokulu	487	122	77	8	0	1	0	0
Şanlıurfa Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	434	367	379	364	182	255	305	310
Şanlıurfa Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	476	135	1052	231	310	105	423	129
Tıp Fakültesi	90	45	92	61	73	43	111	77
Turizm Ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu	13	11	22	21	0	0	28	36
Veteriner Fakültesi	86	26	73	28	63	9	57	37
Viranşehir Meslek Yüksekokulu	144	64	58	79	18	71	62	86
Viranşehir Sağlık Yüksekokulu	4	8	20	38	21	34	0	0
Ziraat Fakültesi	165	144	188	128	102	106	130	67
Toplam	**5622**	**3665**	**4631**	**3539**	**2148**	**2557**	**3241**	**3226**

Kaynak: Harran Üniversitesi

Bu tabloda Şanlıurfa'da bulunan Harran Üniversitesinden fakültelere göre mezun olan ve yeni kayıt yaptıran öğrenci sayıları incelenmiştir. Bazı fakülte/yüksekokulların kapanması/açılması veya isim değişikliğinden dolayı verileri sıfır görünmektedir.

4. İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU ÇALIŞMALARI

4.1 Kurul Kararları

Tablo 18: Kurul Kararlarına İlişkin Bilgiler

Toplantı Dönemi	Sorun(1)	Karar	Gerçekleşme Durumu	Karşılaşılan Güçlük	Sorunun Çözümüne Katkısı
2021/1	Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü ve Yürütme Kurulu tarafından hazırlanarak ön değerlendirilmesi yapılarak uygun görülen 2021 yılı mesleki eğitim planı Kurul onayına sunulması	Kurul onayladı	Gerçekleşti		
2021/1	Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne teslim edilen 2 adet Engelli yönelik Kendi İşini Kurma Projesi, 1 adet Engellilere yönelik mesleki eğitim ve rehabilitasyon projeleri kapsamında ‘’ Mesleki Eğitim Kursu’’ ve 16 adet Eski Hükümlülere yönelik Kendi İşini Kurma Projesi Kurul’ un onayına sunulması	Kurul onayladı			
2021/2	Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü’ nün 2021 Yılı Mesleki Eğitim Planı içerisinde olmamasına rağmen aşağıdaki tabloda sunulan özel sektör iş yerleri, dezavantajlı gruplar ve Kamu Kurum/Kuruluşları tarafından, açılmış ve açılması planlanan meslek edindirme kurslarının 2021 Yılı Mesleki Eğitim Planına dahil edilmesine	Kurul onayladı	Gerçekleşti		
2021/3	Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Başkanlığı Yetenek Kazanımı ve Organizasyon Dairesi Başkanlığı tarafından 27/10/2020 tarihli 31287 sayılı (mükerrer) Resmî Gazete'de Cumhurbaşkanlığı Kararı olarak yayımlanarak yürürlüğe giren “Staj Seferberliği Projesi” kapsamında ücretsiz olarak kullanıma açılan “Kariyer Kapısı Çevrimiçi Platformu” üzerinden tüm öğrencilerin staj başvurusunda bulunabileceği kararı alınmıştır. Ancak öğrencilerin, öğrenim gördükleri okullar tarafından Kariyer Kapısı Çevrimiçi Platformu üzerinden yapılacağı bilgisinin verilmemesi sebebiyle staj başvurusu yapamayan ve mağdur olan öğrenciler olduğu Şanlıurfa İl Sağlık Müdürlüğünün 30.06.2021 tarihli ve 0142925873 sayılı yazısıyla bildirilmiştir.	“Staj Seferberliği Projesi” kapsamında Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Kariyer Kapısı Çevrimiçi Platformunun sistemsel olarak ilgili bölümünün kapalı olması ile il genelinde staj yapmak zorunda olan 350 öğrencinin mağduriyet yaşaması ve Cumhurbaşkanlığı’ nın ekte yer alan yazılı mail görüşü ve Sağlık Bakanlığı’ nın sözlü talimatları doğrultusunda söz konusu Kariyer Kapısı Çevrimiçi Platformuna kayıt olmaksızın Şanlıurfa İl Sağlık Müdürlüğü tarafından bahsi geçen kadar sayıda öğrencinin staj için sağlık tesislerine yerleştirilmesine kara verilmiştir.	Gerçekleşti		

Kaynak:İŞKUR

2021 yılında toplanan İl İstidam ve Mesleki Eğitim Kurulunun almış olduğu bazı kararlar tabloda gösterilmiştir.

4.2 Kurslar

Tablo 19: Kurslara İlişkin Veriler

MEK İstihdam Garantisiz/Özel Politika	Kurs sayısı	Erkek	Kadın	Toplam
Ahşap Kakmacı	3	-	72	72
Bindallı (Üç Etek) Yapımcısı	1	-	25	25
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	1	11	-	11
Çocuk Dış Giysileri Dikim Elemanı	1	-	12	12
El Nakışçısı	1	-	25	25
Ev Tekstili Ürünleri Hazırlama Elemanı	3	-	78	78
Giysi Tadilatçısı	1	-	25	25
Hereke / İpek Halı Dokumacısı	1	-	29	29
Kadın Giyim Modelist Yardımcısı	1	-	26	26
Kilim Dokuyucu (El Tezgahı)	2	-	41	41
Makine Nakışçısı	1	2	19	21
Sabun İmalatçısı (Geleneksel Yöntemlerle)	1	-	23	23
Sedefkar	4	3	104	107
Genel Toplam	**21**	**16**	**479**	**495**

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR, işgücü piyasasından elde edilen veriler ışığında odalar, borsalar, birlikler, meslek kuruluşları ve işverenlerle birlikte işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu mesleklerde işsizlerin niteliklerini geliştirerek istihdam edilebilirliklerini artırmak maksadıyla mesleki eğitim kursları düzenlemektedir. Bu tabloda yer alan kurslar, istihdam garantisiz mesleki eğitim kursları ve meslek edindirme özel politika kursları olarak ayrılmakta, çalışanların mesleki eğitimi, engellilere yönelik mesleki eğitim ve iyileştirme faaliyetleri, hükümlü ve eski hükümlülerin mesleki eğitimine yönelik faaliyetler, özel politika ve uygulama gerektiren kişi ve gruplara yönelik mesleki eğitim kursları şeklinde çeşitlenmektedir.

Tablo 20: Kurslara İlişkin Veriler

Mek İstihdam Garantili							
Meslekler	**Açılan Kurs Sayısı**	**Katılan Kursiyer Sayısı**			**İşe Yerleştirilen Kursiyer Sayısı**		
		Erkek	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
Dokuma Konfeksiyon Makineci	48	355	904	1259	99	274	373
Tarak İşçisi-Trikotaj	11	134	208	342	20	43	63
Erkek Dış Giysileri Dikimi Elemanı	4	37	87	124	12	23	35
Örtü Altı Sebze Yetiştiricisi	3	14	51	65	12	18	30
Porselen Ve Seramik Eşyası İmal İşçisi	2	48	12	60	0	0	0
Kadın Dış Giysileri Dikim Elemanı	2	21	30	51	17	16	33
Dikim İşçisi (Bahçecilik)	2	22	22	44	0	0	0
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	2	45	10	55	110	30	140
Erkek Üst Giysileri Dikim Elemanı	2	26	27	53	13	13	26
Kasa Sorumlusu/Şefi	1	0	30	30	0	13	13
Diğer	8	181	40	221	444	479	923
Toplam	**85**	**883**	**1421**	**2304**	**727**	**909**	**1636**

Kaynak: İŞKUR

Program bitiminden sonra istihdam edilmelerine olanak sağlayan Meslek Edindirme kurslarında en çok talep edilen meslek Dokuma Konfeksiyon Makineci mesleğidir. Bunu sırasıyla Tarak İşçisi-Trikotaj ve Erkek Dış Giysileri Dikimi Elemanı takip etmektedir.

Tablo 21: Kurslara İlişkin Veriler

Toplum Yararına Programlar	
Program Sayısı	**Çalışan Sayısı**
19	4029

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin yoğun olduğu dönemlerde veya yerlerde doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla İŞKUR tarafından uygulanan programlardır.

Tablo 22: Kurslara İlişkin Veriler

İşbaşı Eğitim Programı	Program Sayısı	Katılımcı Sayısı			İstihdam Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Dokuma Konfeksiyon Makineci	69	665	1.022	1.687	167	275	442
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	13	474	205	679	186	76	262
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	11	220	375	595	140	217	357
Konfeksiyon İşçisi	7	298	186	484	125	59	184
Ayakkabı İmalatçısı	6	242	97	339	34	10	44
Perakende Satış Elemanı (Tezgahtar)	5	175	102	277	111	53	164
Büro İşçisi	117	121	128	249	57	55	112
İç Giyim Konfeksiyon Makineci	8	60	183	243	10	38	48
Destek Personeli (Yardımcı	14	121	103	224	10	15	25
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	9	146	73	219	15	9	24
Diğer Meslekler	4	1.684	720	2.404	999	403	1.402
Genel Toplam	**263**	**4.206**	**3.194**	**7.400**	**1.854**	**1.210**	**3.064**

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin, edinmiş oldukları teorik bilgiyi, pratiğe dönüştürmek, mesleki açıdan tecrübe kazanmalarını sağlamak ve işverenlerin de işe alacağı kişiyi kendi bünyesinde yetiştirmesine ve kişiyi işin başında tanımasına imkân sağlamak maksadıyla en az 2 çalışanı olan işyerlerinde İşbaşı Eğitim Programı (İEP) düzenlenmektedir.
İEP kapsamında en fazla Dokuma Konfeksiyon Makineci, Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı, Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı) mesleklerinde gerçekleşmiş ve istihdam en fazla bu sektörler sayesinde artış göstermiştir. Geçen yılda yine bu üç meslek ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 24: İşgücü Piyasası Araştırma Sonuçları İle Kurul Kararları Sonucunda Açılan Kursların Karşılaştırılması

Temininde Güçlük Meslekler	İhtiyaç Duyula	Açılan Kursun	Açılan Kurs	Katılımcı/Kursiyer			İstihdam Sayısı		
				Erkek	Kadı	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Dokuma Konfeksiyon Makineci	262	İEP,ME	117	1.020	1.926	2.946	266	548	814
Ayakkabı İmalatçısı	140	İEP,ME	8	287	107	394	144	40	184
Elektrikçi (Genel)	72		-	-	-	-	-	-	-
Sentetik Çuval İmal Makinesi	51		-	-	-	-	-	-	-
Beden İşçisi (Genel)	51		-	-	-	-	-	-	-
Ayakkabı İmalatçısı (Sayacı)	50	İEP	13	474	205	679	186	76	262
Overlok Makinesi Operatörü	21		-	-	-	-	-	-	-
Kadın Elbise Dikimcisi	21	İEP	1	-	2	2	-	2	2
Diğer Dikişçiler Ve Nakışçılar	21		-	-	-	-	-	-	-
Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım	15	İEP	8	-	25	25	-	12	12

Kaynak: İŞKUR

Ülkemizin en mühim sorunları arasında yer alan işsizlik konusunun çözüme kavuşturulması noktasında merkezde çok çeşitli çalışmalar yapılmakta ve kararlar alınmaktadır. Ancak yapılan bu çalışma ve alınan bu kararların verimli ve etkili olmalarını sağlamak için yerelden gelecek katkı hususi bir role sahiptir. Bu katkıyı sağlayacak temel mekanizmaların ülkemizi 2023 Vizyonuna taşıyacak olan temel konularda çok çeşitli çalışmalar yapmaya devam edeceklerdir.

İşgücü Piyasası Araştırması sonucu ilimizde yapılan çalışmalar sonucu temininde güçlük çekilen meslekler belirlenmiştir. Temininde güçlük çekilen ilk mesleklerde İŞKUR olarak çeşitli programlar düzenleyerek bu soruna çözüm olmaya çalıştık

GENEL DEĞERLENDİRME

Aktif İşgücü Faaliyetleri Bakımından Göstergeler

1. Planlanan kurs sayısı kaçtır?

Planlanan Kurs Sayısı	Açılan Kurs Sayısı
	715

2. Açılan kursların konuları ile bölgenin işgücü piyasası ihtiyaçları arasındaki bağlantı düzeyi nedir?

   ☐ Tam ■ Çok ☐ Orta ☐ Az ☐ Hiç

3. Özürlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam

4. Hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam

5. Eski hükümlülere yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam

6. Kaç tane TYÇP açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Açılan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
	Kadın	Erkek	Toplam
19			4029

7. Yalnızca kadınlara yönelik kaç kurs açılmış ve katılımcı sayısı nedir?

Planlanan Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı

8. İşbaşı eğitim yapılan kişi sayısı nedir?

Kadın	Erkek	Toplam
3194	4206	7400

9. Alınan kararlarda göç edenlerin işgücü piyasasına entegrasyonu konusuna yer verildi mi?

   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır

10. Kurum hizmetleri dışında ulusal ve uluslararası kaynaklar ile yürütülen faaliyetler ve projeler var mıdır?

    ■ Evet ☐ Hayır

İşgücü Piyasası Analizi Bakımından Göstergeler

1. Alınan kararlarda işgücü piyasası analizi yapılmasına ilişkin karar var mı?

   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır

2. Alınan kararlar doğrultusunda işgücü piyasası analizi yapıldı mı?

☐ Evet ■ Kısmen ☐ Hayır

3. Alınan kararlarda bölgenin gelecekteki meslek ihtiyaçları tespit edildi mi?
   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır
4. Karşılanmasında güçlük çekilen meslekler işgücü piyasası analizlerine göre mi belirlendi?
   ☐ Evet ■ Kısmen ☐ Hayır
5. İşgücü piyasası analizi sektörel düzeyde mi yapıldı?
   ■ Evet ☐ Kısmen ☐ Hayır
6. İlde mesleki ve teknik eğitim veren okul veya kurumların bünyesinde yer alacak alan ve dalların belirlenmesi işgücü ihtiyaç analizleri sonuçlarına göre mi yapıldı?
   ■ Evet ☐ Hayır

Dezavantajlı Gruplara Yönelik Göstergeler

1. Alınan kararlarda özürlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır
2. Alınan kararlarda kadınlara yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır
3. Alınan kararlarda eski hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır
4. Alınan kararlarda hükümlülere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır
5. Alınan kararlarda gençlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır
6. Alınan kararlarda uzun süreli işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır
7. Alınan kararlarda sosyal yardım kurumlarından yönlendirilen işsizlere yönelik faaliyetlere yer verildi mi?
   ■ Evet ☐ Hayır

Politika Göstergeleri

1. Alınan kararlarda kariyer günü düzenlenmesine ilişkin faaliyetler planlandı mı?
   ☐ Evet ☐ Hayır
2. Alınan kararlarda istihdam fuarlarına yönelik faaliyetler planlandı mı?
   ☐ Evet ☐ Hayır
3. Alınan kararlarda girişimciliğin desteklenmesine yönelik faaliyetler planlandı mı?
   ☐ Evet ☐ Hayır
4. İlde kayıtdışı istihdamla mücadeleye ilişkin herhangi bir faaliyet yürütülmekte midir?
   ■ Evet ☐ Hayır
5. Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamı dışında çocuk çalıştırılmasının önüne geçilmesine yönelik kararlar alındı mı?
   ■ Evet ☐ Hayır